

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej v právnej veci žalobcu: **K.N., s.r.o.**, P.X., B., IČO: X., proti žalovanému: **1./ M.T., spol. s r.o.** T.X., M., zast. JUDr. M. H., advokátom so sídlom N.X., M., žalovanému **2/ D. a.s.**, L.X., M., zast. JUDr. M. K., advokátom so sídlom N. S. M. o zaplatenie 475 189,40,- Sk s prísl. vedenej na Okresnom súde v Michalovciach pod sp. zn.: 18 Cb 46/2004, na odvolanie žalovaného 1/ a žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 22. marca 2007, č.k.: 3 Cob 49/2006-159, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného 1/ sa **z a m i e t a**.

Dovolacie konanie o dovolaní žalovaného 2/ sa **z a s t a v u j e**.

Žalobcovi sa náhrada trov dovolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Michalovciach rozsudkom z 15. februára 2006, č.k.: 18 Cb 46/2004-104 žalobu žalobcu o zaplatenie 475 189,40,- Sk s prísl. titulom náhrady škody zamietol, žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému 1/ trovy konania vo výške 72 783,- Sk a žalovanému 2/ náhradu trov konania nepriznal.

Prvostupňový súd mal za preukázane, že na základe rámcovej prepravnej zmluvy o preprave a prekládke tovaru uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou B. D. A. P., s.r.o., (ďalej len „B.“) si obchodná spoločnosť B. objednala prepravu tovaru z M. do poľského mesta L. Žalobca na základe zmluvy prepravu objednal u žalovaného 1/ a tento u žalovaného 2/. Počas realizácie prepravy žalovaným 2/ došlo k dopravnej nehode, pri ktorej bol prepravovaný tovar poškodený. Obchodná spoločnosť B. si náhradu škody vo výške 3 424 597,80,- Sk uplatnila u žalobcu. Žalovaná suma vo výške 475 189,40,- Sk tak predstavuje neuhradenú časť po likvidácii škody poisťovňou N., v ktorej bol žalovaný 2/ poistený. Túto sumu spoločnosť B. vyfakturoval žalobcovi a tento ju vyfakturoval žalovanému 1/. Žalovaný 1/ a žalovaný 2/ uplatnili námietku premlčania práva žalobcu na zaplatenie žalovanej peňažnej sumy, keďže toto právo nebolo uplatnené v jednoročnej premlčacej lehote.

Vzťah medzi účastníkmi konania súd prvého stupňa posúdil podľa Dohovoru o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave. Dokladom o jej uzatvorení je tak nákladný list, v ktorom je ako odosielateľ uvedená obchodná spoločnosť B. a ako dopravca je uvedený žalovaný 2/. Žalobca nepreukázal, že má uzatvorenú zmluvu o preprave so žalovaným 1/. Prvostupňový súd dospel k názoru, že žaloba bola súdu doručená po uplynutí premlčacej doby, a preto žalobu žalobcu zamietol.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací rozhodol o odvolaní žalobcu rozsudkom z 15. februára 2006, č.k.: 18 Cb 46/2004-104 tak, že žalovanému v 1. a 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu 397 516,91,- Sk s 10% ročným úrokom z omeškania od 2. mája 2005 do zaplatenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného a žalovanému 1/ uložil aj povinnosť zaplatiť žalobcovi 10% ročný úrok zo sumy 397 516,91,- Sk od 22. marca 2004 do 1. mája 2005.

V prevyšujúcej časti rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Zároveň uložil žalovanému 1/ a 2/ povinnosť nahradiť žalobcovi na účet jeho právnej zástupkyne trovy konania vo výške 108 470,- Sk spoločne a nerozdielne.

Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že v konaní bolo preukázane, že žalobca u žalovaného 1/ predmetnú prepravu objednal, a to vo svojom mene, na svoj účet. Žalovaný 1/ nepredložil dôkaz o tom, že v súlade s objednávkou žalobcu ho informoval o tom, že prepravu zabezpečuje iným dopravcom. Taktiež odvolací súd mal preukázané, že v priebehu prepravy tovaru došlo k jeho poškodeniu pri dopravnej nehode spôsobenej

žalovaným 2/. Výška škody spôsobená odosielateľovi nebola v konaní pred súdom prvého stupňa riešená, odvolací súd preto ako predbežnú otázku posudzoval, či a v akej výške vzniklo odosielateľovi – obchodnej spoločnosti B. právo na náhradu škody.

Odvolací súd pri určení výšky škody vychádzal z jej vyčíslenia N., ktorá vychádzala z hodnoty v proforma faktúre vystavenej spoločnosťou B., ako odosielateľom, vo výške 66 943,49 EUR, čo v prepočte činí 2 750 975,77,- Sk. Uvedenú sumu odvolací súd považoval za hodnotu zásielky v čase, keď bola odovzdaná na prepravu. Žalobcom vyčíslenú škodu vo výške 82 612,- EUR (68 843,49 EUR+20% DPH) odvolací súd považoval za nepreukázanú. Zničená zásielka v hodnote 100 863,- Sk bola odovzdaná odosielateľovi, v tejto výške teda odosielateľovi nevznikla škoda. Suma 2 256 596,- Sk bola odosielateľovi uhradená a neuhradená zostala suma 397 516,91,- Sk čo predstavuje 15% spoluúčasť žalovaného 2/, ktorý škodu spôsobil.

Keďže preprava tovaru bola uskutočnená zo Slovenskej republiky do Poľska, daný vzťah odvolací súd posudzoval podľa DOHOVORU o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (CMR). Žalobcom podľa čl. 17 CMR vznikla povinnosť zaplatiť odosielateľovi titulom náhrady škody spôsobenej poškodením zásielky, sumu 397 516,91,- Sk. Uvedenú sumu, v rámci sumy 475 189,40,- Sk, žalobca uhradil spoločnosti B. dňa 4. marca 2004 (č.l. 74). Žalobcovi, ktorý predmetnú prepravu ďalej zabezpečil u žalovaného 1/ a tento následne u žalovaného 2/ vzniklo právo na náhradu uvedenej škody.

V prejednávanej veci odvolací súd posudzoval vzťah medzi odosielateľom a žalobcom, ako dopravcom, podľa CMR – čl. 3.

Vzťah medzi žalobcom a žalovaným posúdil odvolací súd podľa Obchodného zákonníka (§ 427, 440 Obch. zák.). Námietka premlčania vznesená žalovanými bola odvolacím súdom skúmaná – podľa CMR je jednoročná a začína plynúť dňom skutočného zaplatenia náhrady, keďže súdne rozhodnutie, ktorým by bola určená výška škody, nie je (čl. 39 ods. 4 CMR). Žalobca uhradil odosielateľovi titulom náhrady škody sumu 11 558,13 EUR dňa 4. marca 2004 (475 189,40,- Sk) a voči žalovanému 1/ si svoj nárok v uvedenej výške uplatnil žalobou doručenou súdu 22. marca 2004 a voči žalovanému 2/ 23. augusta 2004 resp. podaním z 20. septembra 2004. Premlčacia lehota žalobcovi by uplynula dňom 4. marca 2005. Z uvedeného vyplýva, že námietka premlčania vznesená žalovanými nie je dôvodná.

Úrok z omeškania posúdil podľa ust. § 369 Obch. zák. v spojitosti s ust. § 502 Obch. zák. Odvolací súd zistil, že v roku 2002 banky poskytovali úvery za úroky cca 9%, a preto žalobcovi vzniklo právo na úrok z omeškania vo výške 10% ročne.

Žalobcovi vznikla škoda 4. marca 2004 a od tohto dňa má žalobca nárok na úrok z omeškania až do začatia konania t.j. od 22. marca 2004, vo vzťahu žalovanému 1/ a vo vzťahu k žalovanému v 2. rade od 2. mája 2005.

Odvolačí súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 ods. 1 OSP zmenil tak, že žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi sumu 397 516,91,- Sk s 10% ročným úrokom od 2. mája 2005 do zaplatenia spoločne a nerozdielne a žalovaný 1/ je povinný zaplatiť žalobcovi 10% úrok z omeškania zo sumy 397 516,91,- Sk od 22. marca 2004 do 1. mája 2005. V prevyšujúcej časti odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 219 OSP ako vecne správny. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 2 OSP.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade.

Žalovaný v 2. rade písomným podaním z 9. novembra 2007 vzal svoje dovolanie v plnom rozsahu späť.

Žalovaný v 1. rade namietol nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom podľa § 241 ods. 2 písm. c/ OSP. Dovolaním napadol rozhodnutie odvolacieho súdu v celom rozsahu. Podľa názoru dovolateľa je povinný škodu nahradiť žalovaný 2/, nakoľko ju svojím konaním spôsobil. Rovnako namietol spôsob vyčíslenia škody odvolacím súdom a taktiež, že nárok žalobcu na zaplatenie škody je premlčaný. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobca sa písomne k dovolaniu žalovaného 1/ nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 OSP) po zistení, že dovolanie žalovaných bolo podané včas a jeho prípustnosť je daná podľa ust. § 238 ods. 1 OSP, preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

Dovolateľ – žalovaný v 1.rade ako dôvod podania dovolania uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom poučení veci - § 241 ods. 2 písm. c/ OSP.

Nesprávne právne posúdenie veci v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. c/ OSP môže spočívať v tom, že súd na správne zistený skutkový stav veci aplikoval nesprávny právny predpis, alebo že správne použitý predpis nesprávne vyložil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd sa stotožnil s právnym názorom odvolacieho súdu, že na predmetný spor sa vzťahuje DOHOVOR o prepravnej zmluve

v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (ďalej len CMR), keďže preprava tovaru bola uskutočnená zo Slovenskej republiky do Poľska.

Žalobca, ako dopravca, má so spoločnosťou P. s.r.o. M. uzatvorenú rámcovú zmluvu o preprave a prekládke domácich spotrebičov z 31. januára 2002, ktorá žalobcovi umožňovala plnenie prepravy pre B. aj poverením tretej osoby (č.l. 2.3. zmluvy).

Žalobca si 14. novembra 2002 objednal u žalovaného 1/ dopravu zásielky s miestom nakládky B., M. s dátumom nakládky 15. novembra 2002 a miestom vykládky B., L. s dátumom vykládky 18. novembra 2002. Žalobca výslovne žiadal žalovaného 1/ o odsúhlasenie v prípade poskytnutia iného vozidla ako vlastného pred nakládkou. Žalovaný 1/ si objednal uskutočnenie prepravy u žalovaného 2/.

Žalobca v objednávke zo 14. novembra 2002 žiadal u žalovaného 1/, aby preprava bola vykonaná v mene žalobcu a na jeho účet.

Dovolací súd preto poukazuje na čl. 4 CMR, podľa ktorého dokladom o uzatvorení prepravnej zmluvy je síce nákladný list, ale ak nákladný list chýba, ak má nedostatky alebo ak sa stratil, nie je tým existencia alebo platnosť prepravnej zmluvy dotknutá. V konaní bolo preukazované nákladným listom č. 14 66 823, že odosielateľ je spoločnosť B., s.r.o. M., príjemca je spoločnosť B. L., a ako dopravca je uvedený žalovaný 2/. Žalovaný 1/ tvrdenie, že v súlade s objednávkou žalobcu, žalobcu telefonicky informoval, že prepravu zabezpečuje iným dopravcom, nepreukázal, žalobca takúto informáciu nemal. Podľa čl. 9 CMR žalovaný 2/ je uvedený v nákladnom liste ako dopravca, napriek tomu, že tam mal byť uvedený žalobca. Žalobca v súlade s čl. 3 CMR ako dopravca mohol plniť aj cestou svojich zástupcov, pričom za ich konanie a opomenutie zodpovedá.

Dovolací súd sa preto stotožnil s názorom odvolacieho súdu, ktorý predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným posúdil podľa CMR. Rovnako dovolací súd sa stotožnil s postupom odvolacieho súdu, ktorý riešil ako predbežnú otázku výšku škody, pričom vychádzal z expertíznej správy spoločnosti I. S.. z 10. februára 2002 (č.l. 60), z ktorej vychádzala i poisťovňa N. Proti tejto expertíznej správe ani žalovaný v 1. a 2. rade nenamietali výšku škody, námietky nevzniesli ani voči poisťovni N. resp. žiaden doklad v tomto smere nepredložili.

Dovolaťel namietol výšku škody, v čom vidí jej nesprávnosť neodôvodnil ani nedoložil žiadnymi relevantnými dokladmi.

Odvolací súd sa zaoberal aj vznesenou námietkou premlčania, právne závery odvolacieho súdu si dovolací súd osvojil poukazujúc na čl. 39 ods. 4 CMR, a to vo vzťahu odosielateľa – dopravca (B. – žalobca).

Vzťah žalobca – žalovaný v 1. a 2. rade odvolací súd posúdil ako regresný vzťah podľa Obchodného zákonníka, a preto k námietke premlčania nemohol prihliadnuť, keďže 4 ročná premlčacia doba neuplynula. Ani v prípade počítania premlčacej lehoty podľa CMR, táto žalobcovi neuplynula.

Dovolací súd konštatoval, že odvolací súd postupoval správne, keď k námietke premlčania neprihliadol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ OSP nebol naplnený lebo v danej veci nemožno vyvodiť, žeby rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci. Z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu je rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti správny i v časti trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie podľa ust. § 243b ods. 1 OSP zamietol.

Žalovaný v 2. rade podal dovolanie v zákonom stanovenej lehote, ktoré podaním z 9. novembra 2007 vzal v celom rozsahu späť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolacieho konanie o dovolaní žalovaného v 2. rade zastavil podľa ust. § 243b ods. 4 OSP.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa ust. § 243b ods. 4 OSP v spojení s ust. § 224 ods. 1 OSP a ust. § 142 ods. 1 OSP, a to podľa úspechu účastníkov v odvolacom konaní. Žalobcovi, ktorý mal úspech dovolacom konaní, náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, keďže mu v dovolacom konaní žiadne nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 10. júla 2008

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

: